

A TANÁCS HATÁROZATA

(2010. január 19.)

a Portugáliában fennálló túlzott hiányról

(2010/288/EU)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (6) bekezdésére, összefüggésben 126. cikke (13) bekezdésével és 136. cikkével,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel a Portugália által tett észrevételekre,

mivel:

- (1) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott költségvetési hiányt.
- (2) A Stabilitási és Növekedési Paktum az árstabilitás és az erős, fenntartható, munkahelyteremtéshez vezető növekedés eszközeként a rendezett államháztartás célkitűzésén alapul.
- (3) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikke szerinti túlzott hiány esetén követendő eljárás, amelyet a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló, 1997. július 7-i 1467/97/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ (a Stabilitási és Növekedési Paktum része) részletez, előírja, hogy a túlzott hiány fennállását határozatban kell megállapítani. A 1467/97/EK rendelet (amely a Stabilitási és Növekedési Paktum része) szintén az Európai Közösséget létrehozó szerződés 104. cikkét – amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikke lett – végrehajtó rendelkezéseket állapít meg. Az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv további rendelkezéseket állapít meg a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásához. A 479/2009/EK tanácsi rendelet⁽²⁾ megállapítja az említett jegyzőkönyv rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozó részletes szabályokat és meghatározásokat.
- (4) A Stabilitási és Növekedési Paktum 2005-ös reformja a Paktum eredményességének és közgazdasági megalapozottságának fokozását és az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának védelmét tűzte ki célul. Célja volt továbbá különösen annak biztosítása, hogy a túlzott hiány esetén követendő eljárás valamennyi szakaszában vegyék teljes mértékben figyelembe mindenekelőtt a gazdasági és költségvetési hátteret. A Stabilitási és Növekedési Paktum így támogatja azokat a kormányzati politikákat, amelyek a gazdasági helyzet figyelembevétele mellett a költségvetés stabilitásának gyors visszaállítását célozzák.
- (5) Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 104. cikkének (5) bekezdése értelmében – amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (5) bekezdése lett – a Bizottság véleményt terjesztett a Tanács elé, ha úgy ítélte meg, hogy valamely tagállamban túlzott hiány állt fenn vagy következhetett be. Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 104. cikkének (3) bekezdése – amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (3) bekezdése lett – szerinti jelentését, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményét figyelembe véve, a Bizottság az Európai Közösséget létrehozó szerződés 104. cikkének (4) bekezdésével összhangban – amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (4) bekezdése lett – megállapította, hogy Portugáliában túlzott hiány áll fenn. Ezért a Bizottság 2009. november 11-én Portugália vonatkozásában ennek megfelelő véleményt terjesztett a Tanács elé⁽³⁾.
- (6) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 126. cikkének (6) bekezdése szerint a Tanácsnak figyelembe kell vennie az érintett tagállam esetleges észrevételeit, mielőtt egy átfogó értékelés alapján határozna arról, hogy fennáll-e túlzott hiány. Portugália esetében ez az általános értékelés az e határozatban foglalt megállapításokat eredményezi.
- (7) A portugál hatóságok által 2009 októberében bejelentett adatok alapján a portugáliai államháztartási hiány a tervek szerint 2009-ben eléri a GDP 5,9 %-át, így jóval meghaladja a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A Szerződés és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében a referenciaérték tervezett túllépése kivételesnek tekinthető. Többek között a Szerződés és a

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 6. o.

⁽²⁾ HL L 145., 2009.6.10., 1. o.

⁽³⁾ A Portugáliára vonatkozó, a túlzott hiány esetén követendő eljárásról kapcsolódó dokumentumok a következő weboldalon találhatóak: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode = _m2

Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében vett jelentős mértékű 2009. évi gazdasági visszaesés következménye. A Bizottság szolgálatainak 2009. őszi előrejelzése szerint az éves GDP 2009-ben 2,9 %-kal szűkül, majd 2010-ben 0,3 %-kal növekszik. Továbbá a referenciaérték tervezett túllépése nem tekinthető átmenetinek, mivel a Bizottság szolgálatainak 2009. őszi előrejelzése szerint az államháztartási hiány – az említett évre már elfogadott intézkedéseket figyelembe véve – 2010-ben a GDP 8 %-ára növekszik. Annak ellenére, hogy a 2009. évi válsághoz kapcsolódó rendkívüli intézkedések nem folytatódnak, a fennmaradó recesszió, az automatikus stabilizátorok működése és a kamatkidadások jelentős növekedése miatt 2010-ben és 2011-ben nem várható a költségvetési helyzet javulása. A Szerződés hiányra vonatkozó kritériuma nem teljesül.

- (8) A portugál hatóságok által 2009 októberében bejelentett adatok alapján a bruttó államadósság (amely 2005 óta meghaladja a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket) 2009-ben várhatóan a GDP 74,5 %-a lesz. A Bizottság szolgálatainak 2009. őszi előrejelzése szerint a GDP-arányos államadósság az előrejelzés időszakában várhatóan jelentősen növekszik, 18 százalékponttal, a 2008-as 66,3 %-ról 2011-ben 91,1 %-ra. A Szerződés és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében az adósságarány nem tekinthető elegendő mértékben csökkenőnek, és a referenciaértékhez kielégítő ütemben közelítőnek. A Szerződés adósságra vonatkozó kritériuma nem teljesül.
- (9) Az 1467/97/EK rendelet 2. cikke (4) bekezdésének megfelelően az „érdemleges tényezők” csak akkor vehetők figyelembe az Európai Unió működéséről szóló

szerződés 126. cikkének (6) bekezdése szerint túlzott hiány fennállását megállapító tanácsi határozatban, ha a kettős feltétel – vagyis hogy a hiány közel marad a referenciaértékhez és a referenciaérték túllépése átmeneti – teljes mértékben teljesül. Portugália esetében ez a kettős feltétel nem teljesül, ezért az említett határozathoz vezető lépések során érdemleges tényezők figyelembevételére nem kerül sor,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az átfogó értékelésből következik, hogy Portugáliában túlzott hiány áll fenn.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Portugál Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2010. január 19-én.

a Tanács részéről
az elnök
E. SALGADO